

Länsstyrelsen
Västerbotten

Beslut
Datum
2022-12-15

Diarienummer
512-7117-2022
Dossier
2402093

Beslut för naturreservatet Nymyrtjärnheden i Skellefteå kommun

---

(4 bilagor)

Beslut

Länsstyrelsen i Västerbotten beslutar med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken (1998:808) att det område som redovisas på bifogad karta, bilaga 1, ska vara naturreservat.

För att uppnå och tillgodose syftet med naturreservatet Nymyrtjärnheden beslutar Länsstyrelsen med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken samt 22 § första stycket förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. att nedan angivna föreskrifter ska gälla för naturreservatet.

Enligt 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. fastställer Länsstyrelsen bifogad skötselplan för naturreservatets långsiktiga vård, bilaga 3.

Beslutet riktar sig till var och en, fastighetsägare och innehavare av särskild rätt, vars rättigheter att använda mark- och vattenområden berörs inom reservatsområdet. Beslutet riktar sig även till allmänheten.

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 7 kap. 7 § första stycket miljöbalken att länsstyrelsens beslut (1997-01-27, 231-10443/96) om de delar som rör Nymyrtjärnheden med tillhörande skötselplan ska upphöra att gälla när beslutet ovan (2022-12-15, 512-7117-2022) om bildande av naturreservatet Nymyrtjärnheden vunnit laga kraft.

Fakta om naturreservatet

Namn: Nymyrtjärnheden

Dossiernummer: 2402093

NVR-id: 2001582

Natura 2000, områdeskod: SE0810468, Nymyrtjärnheden

Kommun: Skellefteå

Län: Västerbotten

Lägesbeskrivning: 12 km NV om Jörn

Mittkoordinat: 7233500, 727674 (SWEREF 99 TM)

Naturgeografisk region: 32c, norra Norrlands barrskogsområden och bergkullslätter

Gräns: Se bifogad beslutskarta, bilaga 1

Markägare: Sveaskog

Fastigheter: del av Månghörningen 5:1

Förvaltare: Länsstyrelsen Västerbotten

Totalareal: 13 ha

Areal skogsmark: 10 hektar

Areal produktiv skog: 8 hektar

Areal öppen våtmark: 3 hektar

Arealer enligt Nationella Marktäckedata (NMD).

Syftet med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att bevara, vårda och återställa reservatets struktur av urskogsartad skog med till denna knutna urskogsberoende eller urskogsgynnade svampar, lavar, mossor, kärlväxter, insekter och ryggradsdjur som till exempel tjäder. Syftet är även att bevara våtmarkerna i reservatet.

Syftet är också att inom ramen för bevarandet av biologisk mångfald och värdefulla naturmiljöer tillgodose behovet av områden för friluftslivet.

Hur syftet ska uppnås

Syftet ska uppnås genom att området i huvudsak utvecklas fritt genom naturliga processer.

För de delar av reservatet som är präglad av naturliga störningar som brand eller är påverkat av främmande arter samt för att gynna biologisk mångfald och ekologiska funktioner så ska syftet även kunna nås genom att:

- naturvårdsbränna skogsmark präglad av brand,
- utöka livsmiljöer eller öka mängden lämpligt substrat för skyddsvärda arter,
- ta bort för området främmande arter.

Åtgärder ska också kunna genomföras för att underlätta för allmänhetens friluftsliv och förebygga slitage och påverkan på mark, växt- och djurliv.

Skälen för beslutet

Det prioriterade bevarandevärdet i Nymyrtjärnhedens naturreservat är områdets urskogartade, brandpräglade tallskog med inslag av gran och björk. I området finns rikligt med äldre tallöverståndare, där några

troligen är omkring 500 år gamla. Området är opåverkat och det finns mycket få spår efter sentida skogsbruk.

Naturreseptatet ingår också i Natura 2000 och är utpekade på grund av den urskogsartade, brandpräglade tallskogen, förekomst av naturtyperna tajga och aapamyrar samt den utpekade arten lappranunkel. Myrarna i reservatet ingår som klass 2-objekt, myrar med höga naturvärden, i länets våtmarksinventering. Reservatet ligger även i en värdeakt för våtmarker, och har därmed goda möjligheter att utveckla ännu högre naturvärden.

I området finns viktiga livsmiljöer för rödlistade arter som är beroende av naturskogsmiljöer och som därför har mycket små möjligheter att fortleva i ett brukat skogslandskap. Områden med naturskog blir allt mer sällsynta i länet och att skydda dessa kvarvarande fragment av det ursprungliga skogslandskapet är avgörande för att bevara den biologiska mångfalden.

Naturreseptatet är präglade av naturliga störningar som brand. Detta har idag upphört eller är till stora delar satt ur spel. För bevarande och utveckling av brandberoende och brandgynnade värden krävs att naturvårdsbränning ska vara möjlig att genomföra i områdets skogar, samt andra skötselåtgärder för att gynna skyddsvärda arter och naturmiljöer i skog. Även åtgärder för att kunna ta bort främmande arter ska kunna utföras. Att området ska kunna vara en tillgång för friluftslivet förutsätter också att skyltar och stigar ska kunna etableras för att underlätta för allmänhetens friluftsliv och för att förebygga slitage och påverkan på mark, växt- och djurliv.

De höga naturvärden som dokumenterats i området kräver ett omfattande och långsiktigt skydd. Genom reservatsbeslutet undanröjs hot från exploatering och andra åtgärder och förutsättningarna för att bevara och utveckla naturreseptatets naturmiljöer, med därtill hörande strukturer, processer och arter, förbättras.

Skäl för att upphäva gällande beslut

I reservatet finns naturmiljöer och arter som är beroende av skötselåtgärder för att naturvärdena ska kunna bevaras och utvecklas, vilket det gällande beslutet från 1997-01-27 inte möjliggör.

Genom att ersätta det gällande beslutet med föreliggande beslut där möjligheter ges till naturvårdande skötsel i skogar präglade av brand samt åtgärder mot främmande arter så får området därmed ett mer ändamålsenligt skydd och ökad möjlighet att uppfylla bevarandemålen för Natura 2000 området.

Reservatsföreskrifter

För att uppnå och tillgodose syftet med reservatet gäller följande föreskrifter.

A. Föreskrifter enligt 7 kap. 5 § andra stycket miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden.

Det är förbjudet att:

1. uppföra byggnad eller anläggning som till exempel mast eller vindkraftverk,
2. anlägga väg, parkeringsplats, stängsel, hägnad, stig, spång, ledning eller rör,
3. uppföra stängsel och hägnad,
4. tippa, dumpa eller anordna upplag,
5. bedriva täkt eller annan verksamhet som förändrar marktopografi eller dräneringsförhållanden genom att exempelvis borra, spränga, gräva, plöja, schakta, utfylla, rensa eller dika,
6. utföra skogsbruksåtgärder som till exempel att avverka samt att flytta, ta bort eller på annat sätt skada levande eller döda träd eller buskar, såväl stående som liggande,
7. Framföra motordrivet fordon i terrängen med undantag för uttransport av fälld älg, björn, hjort eller vildsvin. Fordon och färdväg ska väljas med omsorg för att minimera mark- och vegetationsskador,
8. släppa ut eller sprida gifter, bekämpningsmedel, jordförbättringsmedel, kalk eller växtnäringsämnen,
9. inplantera för området främmande arter.

B. Föreskrifter enligt 7 kap. 6 § miljöbalken om vad fastighetsägare och innehavare av särskild rätt till fastighet förpliktigas att tåla.

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktigas att tåla att följande anordningar uppförs och åtgärder vidtas för att tillgodose syftet med reservatet, där inget annat anges avses hela naturreservatet:

1. utmärkning av reservatets gränser enligt Naturvårdsverkets riktlinjer,
2. uppsättning och underhåll av informationstavlor,

3. anläggande och underhåll av stigar och leder,
4. naturvårdsbränning och därtill hörande selektiva huggningar, anläggande av brandgator och liknande åtgärder inom det område som framgår av bilaga 2,
5. röjning, gallring eller kapning av enstaka träd, skapande eller tillförsel av död ved, stängsling och markstörning inom det område som framgår av bilaga 2,
6. borttagande av för området främmande arter
7. undersökning och dokumentation av områdets djur- och växtarter samt mark- och vattenförhållanden.

C. Föreskrifter enligt 7 kap. 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas, samt om ordningen i övrigt, inom naturreservatet.

Det är förbjudet att:

1. framföra motordrivet fordon i terrängen,
2. störa djurlivet t ex genom att klättra i boträd eller medvetet uppehålla sig nära rovfågelbo, lya eller gryt,
3. fälla, flytta, ta bort eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar, såväl stående som liggande. Undantag gäller för att ta torra, döda kvistar för att använda till lägereld,
4. göra åverkan på berg eller mark, till exempel genom att måla, borra, rista, hacka, gräva eller omlagra,
5. plocka eller insamla växter eller växtdelar, mossor, lavar och svampar, med undantag för bär, matsvamp och icke fridlysta blommor,
6. fånga och insamla ryggradslösa djur
7. sätta upp tavla, plakat, affisch, skylt och därmed jämförbar anordning annat än tillfälligt (högst en vecka) i samband med jakt.

Undantag från föreskrifterna

Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för:

- a) förvaltaren av naturreservatet, eller den som förvaltaren uppdrar åt, att vidta de åtgärder som anges i B-föreskrifterna med stöd av 7 kap. 6 § miljöbalken i detta beslut, samt de nödvändiga transporter som krävs för åtgärderna,

- b) renskötsel i enlighet med rennäringslagen (1971:437) eller framföra motordrivna fordon vid renskötsel i enlighet med gällande terrängkörningslagstiftning,
- c) kvistning eller röjning av sly för upprätthållande av befintliga sikt- eller skjutgator vid jaktpass,
- d) insamling av enstaka exemplar av arter för exempelvis artbestämning och dokumentation. För den som har länsstyrelsens tillstånd är det tillåtet att genomföra vetenskapliga undersökningar eller bedriva miljöövervakning som innebär någon form av markering, fällfångst eller andra åtgärder som kan innebära påverkan på naturmiljön.

Ärendets beredning

Nymyrtjärnheden avsattes som domänreservat 1964 av dåvarande Domänverket på kronoparken Månghörningen, inom Jörns revir. I samband med Domänverkets bolagisering 1992 gjorde länsstyrelsen, på uppdrag av Naturvårdsverket, en bedömning av vilka domänreservat i länet som hade sådana särskilda naturvärden att de bör ges skydd som naturreservat.

Naturvårdsverket och AssiDomän slöt 1995 ett avtal om naturreservatbildning av ett antal särskilt värdefulla domänreservat i hela landet. Nymyrtjärnheden inkluderades, tillsammans med ytterligare fem naturreservat i Skellefteå kommun, i beslut 231-10443/96 som fattades 27 januari 1997. I samband med detta beslutades även skötselplaner för respektive område.

År 2005 pekades området ut som Natura 2000-område och 2016 fastställdes bevarandeplanen för Natura 2000-området.

År 2022 påbörjades en översyn av det gällande beslutet och skötselplanen för att möjliggöra kontrollerade bränningar och brandefterliknande åtgärder i reservatet.

Yttranden från remissinstanser

Reservatsförslaget har sänts på remiss till berörda sakägare och myndigheter för yttrande och samråd. Följande remissinstanser har yttrat sig:

Naturvårdsverket tillstyrker förslaget till nytt beslut.

Sveriges geologiska undersökning (SGU) har avstått från att yttra sig.

Beskrivning av reservatet

Nymyrtjärnhedens naturreservat ligger ca 12 km nordväst om Jörn. Naturreservatet består av en långsträckt myrholme med omgivande myrmark. På myrholmen växer gammal, brandpräglad tallskog med inslag av gran och björk. Området innehåller rikligt med äldre tallöverståndare. Flertalet av dessa äldre tallar uppvisar brandljud. Björken växer i bukett och granen mest som klenare underväxt, men det finns även en del större träd. Stubbar från äldre dimensionsavverkningar förekommer spritt i området. I reservatet finns urskogsgynnade svampar, lavar, insekter och djur som tjäder.

Reservatet ligger ca 1,5 km från väg 95. Naturreservatet kan besökas för egna strövtåg utifrån dess naturgivna förutsättningar.

Länsstyrelsens motivering och bedömning

Motiv till skyddets utformning

Motiv för skyddet är att bevara den urskogsartade miljön med de naturliga processerna som är av särskild stor betydelse för fortlevnaden av urskogsberoende eller urskogsgynnade arter bland svampar, mossor, lavar och insekter samt ryggradsdjur som tjäder. Området har egenskaper och strukturer som utvecklats genom att naturliga processer fått verka relativt ostört under lång tid. För att områdets värden ska bestå behöver området därför långsiktigt skyddas från skogsbruk, dikning och annan exploatering, verksamhet eller påverkan som innebär att områdets naturvärden skulle skadas, som försvårar för allmänhetens tillträde till området eller som kan påverka områdets relativt opåverkade karaktär.

Eftersom skogarna i reservatet är brandpräglade så förutsätter ett bevarande och en utveckling av brandberoende och brandgynnade värden att det finns möjlighet att genomföra naturvårdsbränning eller brandefterliknande åtgärder.

Det krävs ett omfattande och långsiktigt skydd för att bevara och utveckla naturreservatets värdefulla naturmiljöer. Länsstyrelsen bedömer att naturreservat är den lämpligaste skyddsformen för områden som Nymyrtjärnheden med sådant skötselbehov att en skötselplan krävs och där det krävs starka restriktioner under lång tid för att värdena ska bibehållas och utvecklas.

Länsstyrelsen har därför bedömt att området, i enlighet med miljöbalkens mål om skydd av värdefulla natur- och kulturmiljöer och bevarande av biologisk mångfald (1 kap. 1 § miljöbalken) samt områdets värde för friluftslivet, bör förklaras som naturreservat enligt 7 kap. 4 § miljöbalken.

Motiv att upphäva gällande beslut

Motivet för att upphäva gällande reservatsbeslut från 1997-01-27 och istället ersätta det med föreliggande beslut och skötselplan är att det i området finns naturmiljöer som är beroende av skötselåtgärder för att naturvärdena ska kunna bevaras och utvecklas, något som det gällande beslutet från 1997 inte medger.

Naturresevatets skogar är brandpräglade och hyser naturvärden som är kopplade till brandhistorik. Gamla brandpräglade skogar blir alltmer sällsynta i landskapet, en följd av storskaligt skogsbruk och en effektiv brandbekämpning. För att kunna bibehålla och öka nämnda värden behöver naturvårdsbränning och andra brandefterliknande åtgärder genomföras.

Även för området främmande arter, vilka kan förväntas öka i takt med klimatförändringarna, kan behöva bekämpas inom reservatet.

Av ovan nämnda skäl har Länsstyrelsen i detta föreliggande beslut kompletterat B-föreskrifterna *om vad fastighetsägare och innehavare av särskild rätt till fastighet förpliktigas att tåla*, enligt 7 kap. 6 § miljöbalken, för att möjliggöra denna naturvårdande skötsel. B-föreskrifterna har även kompletterats för att möjliggöra dokumentation och undersökning av områdets växt-och djurarter samt mark-och vattenförhållanden. Utöver detta hänvisar B-föreskrifterna inte längre till skötselplanen, som gjordes i gällande beslut.

Det nya beslutet får förstärkt skydd genom tillägg till A-föreskrifterna *om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden* enligt 7 kap. 5 § miljöbalken. Det är nu förbjudet att inplantera för området främmande arter. En föreskrift om förbud mot att upplåta mark för orientering eller annan idrottstävling har tagits bort eftersom denna inte bedöms behövas för att uppnå syftet med reservatet. Utöver detta har vissa justeringar av övriga föreskrifter gjorts för att modernisera och förtydliga.

I C föreskrifterna *om rätten att färdas och vistas, samt om ordningen i övrigt, inom naturresevatet* enligt 7 kap. 30 § miljöbalken har lättnader i förbuden inrättats vad gäller att tälta, elda samt medföra okopplad hund eller annat husdjur. Att göra upp eld har även förenklats med ett undantag från förbudet att skada levande eller döda träd vad gäller att ta torra döda kvistar till lägereldar. Möjligheten att göra upp lägereld, tälta och att medföra okopplad hund är företeelser som till delar är reglerade i andra bestämmelser och de motverkar i övrigt inte syftet med reservatet. Även lättnader har införts vad gäller att plocka icke fridlysta blommor samt att tillfälligt kunna sätta upp skylt eller jämförbar anordning i förbindelse med jakt. Dessa lättnader bedöms inte motverka syftet med

reservatet. Skyddet av reservatet har också förstärkts i och med att ett förbud inrättats vad gäller att göra åverkan på berg eller mark.

Nya generella undantag från föreskrifterna har införts, som innebär lättnader från vissa föreskrifter som inte bedöms behövas för att uppnå syftet med reservatet.

Ett undantag från föreskrifterna för att förvaltaren ska få vidta de åtgärder som anges i B-föreskrifterna har lagts till. För att inte hindra den renskötselrätt som tillkommer den samiska befolkningen enligt lag så ges även möjlighet till renskötsel genom ett undantag från föreskrifterna. De flesta åtgärder som omfattas av renskötselrätten bedöms vara förenliga med reservatets syfte. För uppförande av anläggningar krävs samråd enligt 12 kap. 6 § MB vilket ger möjlighet att styra utformning och placering så att påverkan på reservatet och dess syfte blir försumbar. Vidare har ett undantag för att möjliggöra underhåll av befintliga sikt- och skjutgator införts. Förbud mot jakt bedöms inte behövas för att uppnå syftet med reservatet och följaktligen finns inga föreskrifter som förhindrar det. För möjligheten att utöva säker jakt är sikt- och skjutgator viktiga och de behöver oftast underhållsröjas för att behålla sin funktion. Där sikt- och skjutgator redan är etablerade bedöms ett upprätthållande att dessa genom röjning eller kvistning av sly inte skada naturmiljön annat än marginellt och påverkar därför inte det huvudsakliga syftet med reservatet. Slutligen har ett undantag införts gällande insamling av enstaka artexemplar, för att möjliggöra ökad kunskapsupbyggnad om områdets artsammansättning.

Även formuleringarna av syfte och skäl samt de beskrivande texterna i beslut har justerats och preciserats, dock utan att väsentligt ändra innebörden i dessa. En ny skötselplan har upprättats.

Det gällande beslutet från 1997-01-27 ersätts av ett nytt beslut som innebär ett mer ändamålsenligt skydd för de värdefulla naturmiljöer och livsmiljöer för skyddsvärda arter som ska bevaras och vårdas i naturreservatet. Det nya beslutet innebär utöver detta ett likvärdigt och i vissa avseende starkare områdesskydd. Även vissa lättnader har gjorts av C-föreskrifter och nya generella undantag från A-föreskrifterna har införts. Vid avvägning enligt 7 kap. 25 § miljöbalken har Länsstyrelsen bedömt att dessa lättnader och undantag är nödvändiga för att föreskrifterna inte ska gå längre än vad som krävs för att uppnå reservatets syfte. Länsstyrelsen bedömer därför sammantaget att synnerliga skäl föreligger och att det finns stöd för att upphäva det gällande reservatsbeslutet med tillhörande skötselplan som fattades enligt 7 § naturvårdslagen (1964:822).

Enligt 7 kap. 7§ fjärde stycket miljöbalken får beslut om upphävande av gällande beslut meddelas endast om intrånget i naturvärdet kompenseras i skäligen utsträckning på naturreservatet eller på något annat område. I detta fall upphävs det gällande reservatet för att bilda ett förstärkt skydd. Länsstyrelsen gör därför bedömningen att detta nya beslut inte innebär något väsentligt intrång i områdets naturvärden och finner därav att det inte finns skäl att ställa krav på kompensation.

Överensstämmelse med planer och strategier för skydd och förvaltning

Skyddet av Nymyrtjärnheden har hög prioritet inom länsstyrelsens uppdrag att skydda värdefull natur och bevarandet av naturreservatet Nymyrtjärnheden ligger i linje med nationella och regionala strategier och planer för skydd och skötsel av värdefull natur:

- Området har en mängd nyckelelement och naturvårdsarter och förhållandevis liten påverkan av modernt skogsbruk. De höga naturvärdena på beståndsnivå gör området högt prioriterat för skydd¹.
- Området ligger inom en värdetrakt för våtmark och därmed blir förutsättningarna bättre för att långsiktigt bevara och utveckla områdets utpekade värden och för att bevara, stärka och utveckla en grön infrastruktur på landskapsnivå². En grön infrastruktur är ett ekologiskt funktionellt nätverk av livsmiljöer, strukturer och naturområden för bevarande av biologisk mångfald i hela landskapet.
- I länets *våtmarksinventering* har naturreservatets myrar fått näst högsta naturvärdesklass (klass 2)³.

Förenlighet med miljömål, friluftsmål och EU-direktiv

Bevarandet av biologisk mångfald och arbetet med att uppnå de av riksdagen antagna miljökvalitetsmålen är en hörnsten i det nationella miljöarbetet och naturreservat är en av de skyddsformer som utgör basen i det formella skyddet av värdefulla naturområden och biologisk mångfald.

Reservatsbeslutet omfattar 10 hektar skogsmark (varav 8 ha är produktiv skog) och 3 hektar våtmark med dess arter, strukturer och processer som bidrar till de nationella etappmålen om skydd av skogsmark och stärker

---

¹ Naturvårdsverket och Skogsstyrelsen. 2018. *Nationell strategi för formellt skydd av skog*. Rapport 6762.

² Länsstyrelsen Västerbotten. 2019. *Handlingsplan för grön infrastruktur i Västerbottens län*.

³ Länsstyrelsen i Västerbottens län. 1993. *Våtmarker i Västerbottens län*. Meddelande 1:1993.

möjligheterna att nå miljömålet *Levande skogar* men även miljömålen *Myllrande våtmarker* och *Ett rikt växt- och djurliv*.

Reservatet bidrar även till uppfyllandet av flera av Sveriges nationella friluftsmål, däribland *Tillgång till natur för friluftsliv* och *Skyddade områden som resurs för friluftslivet*, genom att naturmiljöernas upplevelsevärden bevaras och tillgängliggörs.

Naturreseptatet Nymyrtjärnheden ingår sedan 2002 i *Natura 2000*, EU:s nätverk av värdefulla naturområden med arter eller naturtyper som är särskilt skyddsvärda ur ett europeiskt perspektiv. Den urskogartade, brandpräglade tallskogen samt förekomsten av naturtyperna tajga och aapamyror samt den utpekade Natura 2000-arten lappranunkel utgör den främsta anledningen till utpekandet. För Natura 2000-områden finns krav på reglering av nödvändiga bevarandeåtgärder i EU-direktiv (art- och habitatdirektivet 92/43/EEG⁴) och i svensk lagstiftning (miljöbalken, områdesskyddsförordningen). Länsstyrelsen bedömer att reservatsbildning, tillsammans med andra skyddsinsatser, är en nödvändig bevarandeåtgärd för att områdets värden ska bestå. Därigenom kan förekomsterna bidra till så kallad gynnsam bevarandestatus, vilket innebär att den utpekade arten och naturtypernas utbredningsområde, areal, populationsutveckling och andra kvaliteter finns och kan bibehållas på lång sikt.

Förenlighet med riksintressen (3 och 4 kap. miljöbalken) och kommunala planer

Naturreseptatet ligger inom ett område som är av riksintresse för naturvården⁵ enligt 3 kap. 6 § miljöbalken. Områden som är av riksintresse ska, enligt miljöbalken, skyddas mot åtgärder som kan påtagligt skada deras värden eller möjligheterna att använda dem för avsett ändamål. Länsstyrelsen bedömer inte att reservatet påverkar riksintresset negativt.

Beslutet bedöms vara förenligt med översiktsplanen i Skellefteå kommun.

Sammantaget så bedömer länsstyrelsen därför utifrån reservatets omfattning att detta beslut om bildande av naturreseptatet Nymyrtjärnheden är förenligt med en från allmän synpunkt lämplig

---

⁴ EU:s Art- och habitatdirektiv, Direktiv 92/43/EEG om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter.

⁵ Länsstyrelsen i Västerbottens län. *Riksintressen för naturvård Västerbottens län*. Meddelande 4:2001.

användning av mark- och vattenresurserna samt med för området gällande kommunala planer.

Intresseprövning enligt 7 kap. 25 § miljöbalken

Vid skydd av områden ska det enligt 7 kap. 25 § miljöbalken göras en intresseavvägning där hänsyn ska tas till enskilda intressen.

Utgångspunkten vid avvägning mellan enskilda och allmänna intressen är att ingrepp som motiveras av hänsyn till naturvårds- och miljöintressen betraktas som angelägna allmänna intressen.

Länsstyrelsen bedömer att de inskränkningar som har gjorts är nödvändiga för att bevara de höga naturvärdena i området. I avsnittet *Motiv till skyddets utformning* ges en fördjupad motivering till detta.

Länsstyrelsen bedömer sammantaget att de positiva effekterna av att bevara området överväger de negativa effekterna som orsakas av inskränkningarna i markanvändning. Vid avvägning enligt 7 kap. 25 § har Länsstyrelsen funnit att föreskrifterna inte går längre än vad som krävs för att syftet ska uppnås.

Konsekvensutredning för ordningsföreskrifter enligt 7 kap. 30 § miljöbalken

Enligt förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning ska en bedömning om konsekvensutredning göras för ordningsföreskrifterna enligt 7 kap. 30 § miljöbalken. Dessa föreskrifter gäller rätten att färdas och vistas, och ordningen i övrigt i området och exemplifieras i förarbetena till miljöbalken (prop. 1997/98:45) som förbud mot åtgärder som annars hade varit tillåtna enligt allemansrätten.

I enlighet med vad som sägs i 4 och 5 §§ förordningen (SFS 2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning, bedömer Länsstyrelsen att ordningsföreskrifterna enligt 7 kap. 30 § miljöbalken innebär så begränsade kostnadsmässiga och andra konsekvenser att det saknas skäl för en konsekvensutredning av regelgivning.

Upplysningar

Föreskrifterna under C ovan, enligt 7 kap. 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas och om ordningen i övrigt inom naturreservatet, gäller omedelbart även om beslutet överklagas.

För anordnande av fasta renskötselanläggningar ska samråd ske med Länsstyrelsen enligt 12. kap 6 § miljöbalken, enligt vad som framgår av 7c § förordningen (SFS 1998:904) om anmälan om samråd.

Länsstyrelsen kan med stöd av 7 kap. 7 § miljöbalken medge dispens från meddelade föreskrifter om det finns särskilda skäl och om det är förenligt med förbudet/föreskriftens syfte.

Enligt 29 kap. 2 och 2a §§ miljöbalken gäller bland annat att brott mot föreskrift som meddelats enligt 7 kap. miljöbalken kan medföra straffansvar. Har någon vidtagit åtgärd i strid med meddelad föreskrift, kan länsstyrelsen enligt 26 kap. 9 och 14 §§ miljöbalken vid vite förelägga om rättelse.

Enligt 4 § skogsvårdslagen (SFS 1979:429) ska lagens bestämmelser eller föreskrifter inte tillämpas i den mån de strider mot föreskrifter som har meddelats med stöd av 7 kap. miljöbalken.

Utöver föreskrifterna för naturreservatet gäller också andra lagar, förordningar och föreskrifter till skydd för naturmiljön, till exempel:

- verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i särskilda skyddade områden (Natura 2000) kräver tillstånd enligt 7 kap. 28 a-29 b §§ miljöbalken. Det gäller även åtgärder utanför området om det kan påverka miljön inne i Natura 2000-området,
- av 16 § i lagen (2007:1150) om tillsyn över hundar och katter framgår att hundar under tiden 1 mars - 20 augusti ska hållas under sådan tillsyn att de hindras från att springa lösa i marker där det finns vilt. Under den övriga tiden av året ska hundar hållas under sådan tillsyn att de hindras från att driva eller förfölja vilt, när de inte används vid jakt.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av landshövding Helene Hellmark Knutsson med Maja Sjöskog Kvalvik, naturvårdshandläggare, som föredragande.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Helene Hellmark Knutsson

Landshövding

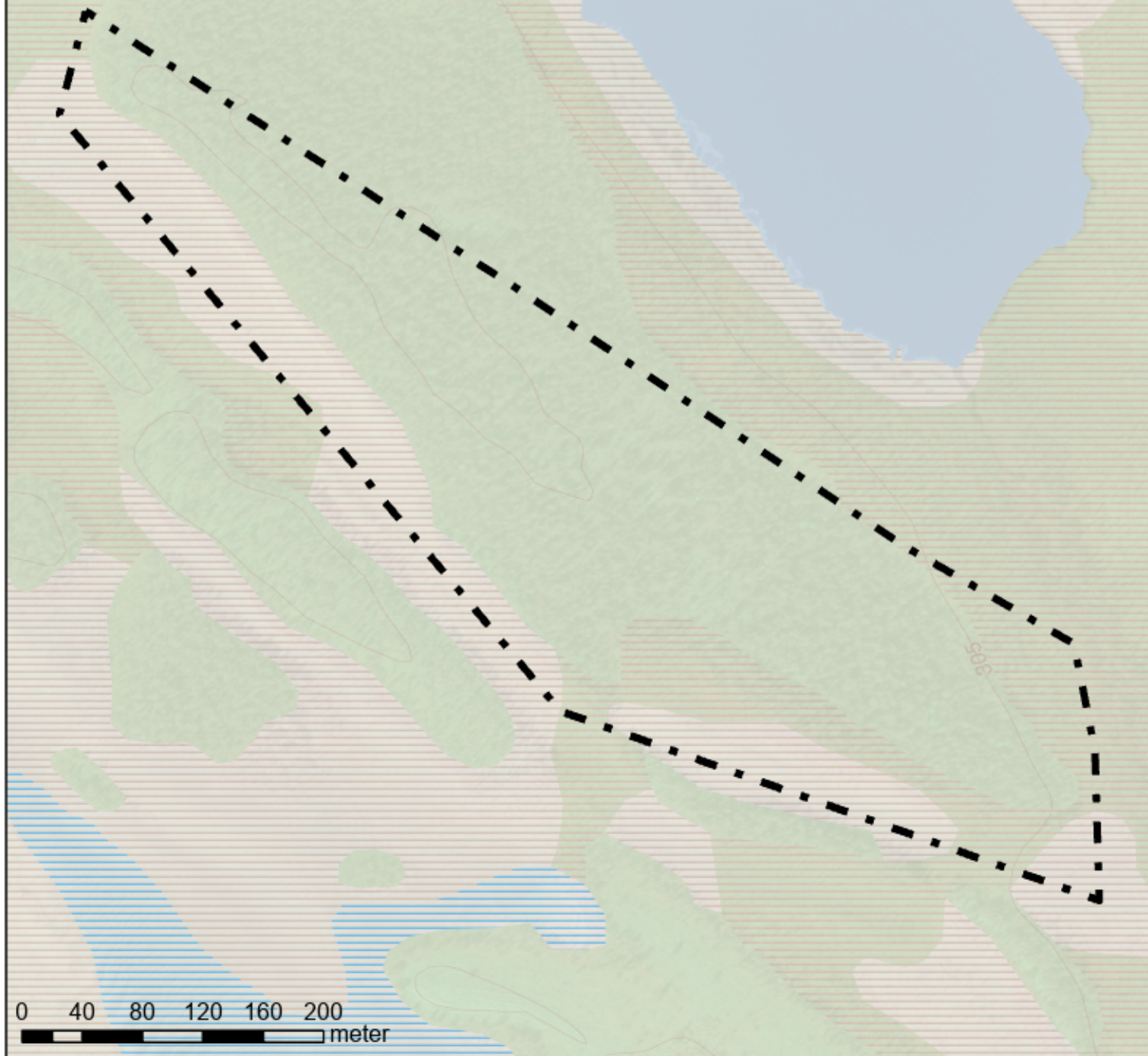
Maja Sjöskog Kvalvik

Naturvårdshandläggare

Bilagor

1. Beslutskarta
2. Föreskriftskarta
3. Skötselplan
4. Överklagandehänvisning regeringen

Bilaga 1. Beslutskarta

Naturresevat Nymyrtjärnheden Skellefteå kommun Västerbottens län

Bilaga 1 till beslut
med dnr 512-7117-2022

 Reservatsgräns

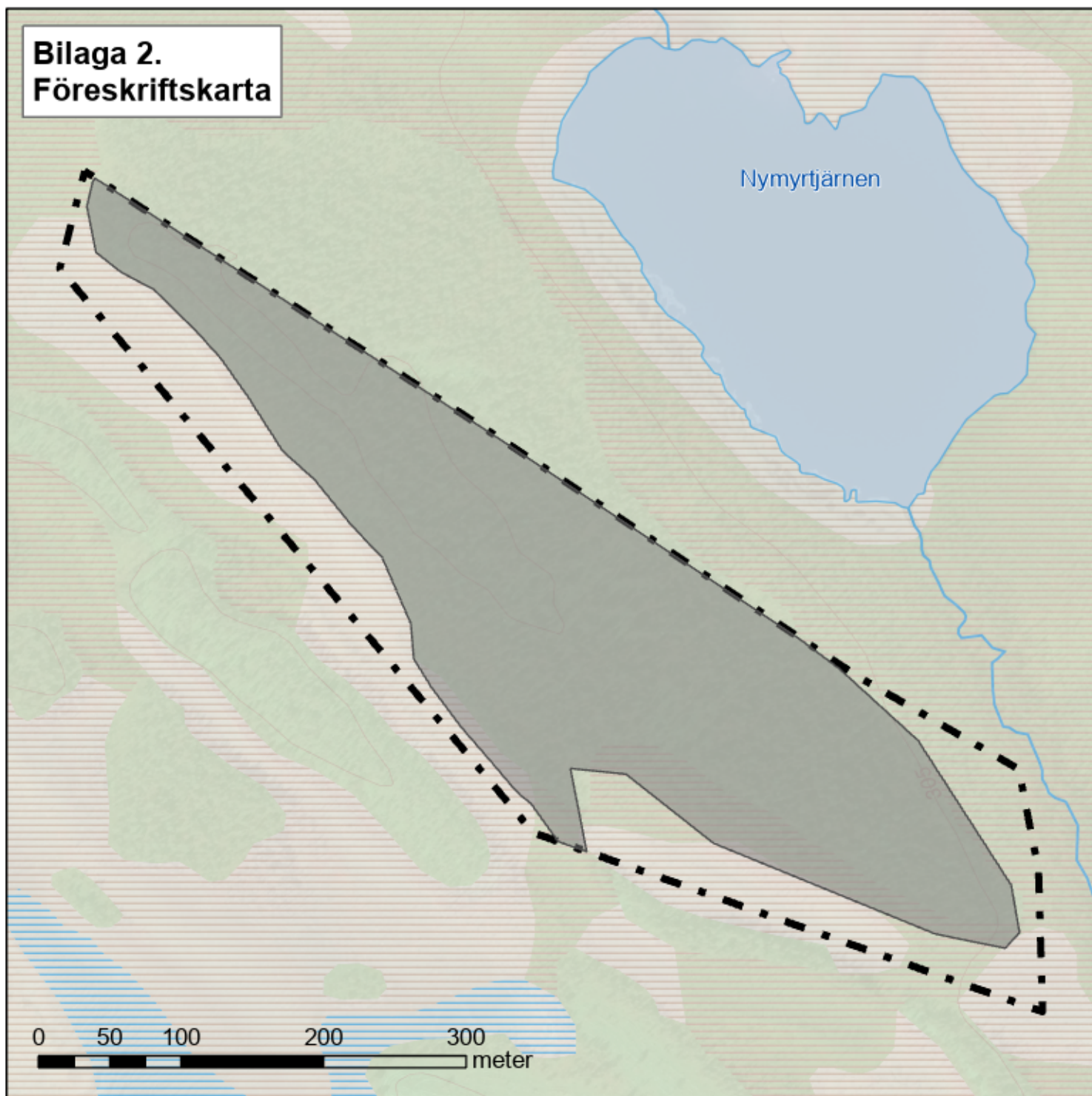

Länstyrelsen
Västerbotten

Bakgrundskartor © Lantmäteriet

Bilaga 2. Föreskriftskarta

Föreskriftskarta för Nymyrtjärnhedens naturreservat i Skellefteå kommun dnr: 512-7117-2022

- Område där föreskrifterna B4 och B5 får utföras
- Reservatsgräns

Länsstyrelsen
Västerbotten

Bilaga 2 till beslut

1 (9)

Datum
2022-12-15

Diarienummer
512-7117-2022
Dossier
2402093

Skötselplan för naturreservatet Nymyrtjärnheden i Skellefteå kommun

Foto: Andreas Garpebring, Länsstyrelsen Västerbotten

1. Syfte med säkerställande och skötsel

Syftet med naturreservatet är att bevara, vårda och återställa reservatets struktur av urskogsartad skog med till denna knutna urskogsberoende eller urskogsgynnade svampar, lavar, mossor, kärlväxter, insekter och ryggradsdjur som till exempel tjäder. Syftet är även att bevara våtmarkerna i reservatet.

Syftet är också att inom ramen för bevarandet av biologisk mångfald och värdefulla naturmiljöer tillgodose behovet av områden för friluftslivet.

Hur syftet ska uppnås

Syftet ska uppnås genom att området i huvudsak utvecklas fritt genom naturliga processer.

För de delar av reservatet som är präglad av naturliga störningar som brand eller är påverkat av främmande arter samt för att gynna biologisk mångfald och ekologiska funktioner så ska syftet även kunna nås genom att:

- naturvårdsbränna skogsmark präglad av brand,
- utöka livsmiljöer eller öka mängden lämpligt substrat för skyddsvärda arter,
- ta bort för området främmande arter.

Åtgärder ska också kunna genomföras för att underlätta för allmänhetens friluftsliv och förebygga slitage och påverkan på mark, växt- och djurliv.

2. Prioriterade bevarandevärden

Prioriterade bevarandevärden är

- Urskogartad brandpräglad tallskog

Natura 2000

Naturreservatet Nymyrtjärnheden ingår i nätverket Natura 2000 (SE0810468), den Europeiska unionens nätverk av skyddade områden och har skyddsstatusen Särskilt bevarandevärde (SAC). De åtgärder som beskrivs i skötselplanen och som senare kommer att genomföras följer bevarandet av de naturvärden som finns utpekade för Natura 2000.

Följande art och naturtyper, enligt Art- och habitatdirektivet, är en del av det som utgjort grund för utpekandet som Natura 2000-område:

Utpekad art inom Natura-2000 området Nymyrtjärnheden:

Lappranunkel (1972)

Utpekade naturtyper inom Natura 2000-området Nymyrtjärnheden:

Aapamyrar (7310) och Taiga (9010)

3. Uppgifter om naturreservatet

3.1. Administrativa uppgifter

Namn: Nymyrtjärnheden

Dossiernummer: 2402093

NVR-id: 2001582

Natura 2000, områdeskod: SE0810468, Nymyrtjärnheden

Kommun: Skellefteå

Län: Västerbotten

Lägesbeskrivning: 12 km NV om Jörn

Mittkoordinat: 7233500, 727674 (SWEREF 99 TM)

Naturgeografisk region: 32c, norra Norrlands barrskogsområden och bergkullslätter

Gräns: Se beslutskarta, bilaga 1 i beslutet

Markägare: Sveaskog

Fastigheter: del av Månghörningen 5:1

Förvaltare: Länsstyrelsen Västerbotten

Totalareal: 13 ha

Areal skogsmark: 10 hektar

Areal produktiv skog: 8 hektar

Areal öppen våtmark: 3 hektar

Arealer enligt Nationella Marktäckedata (NMD).

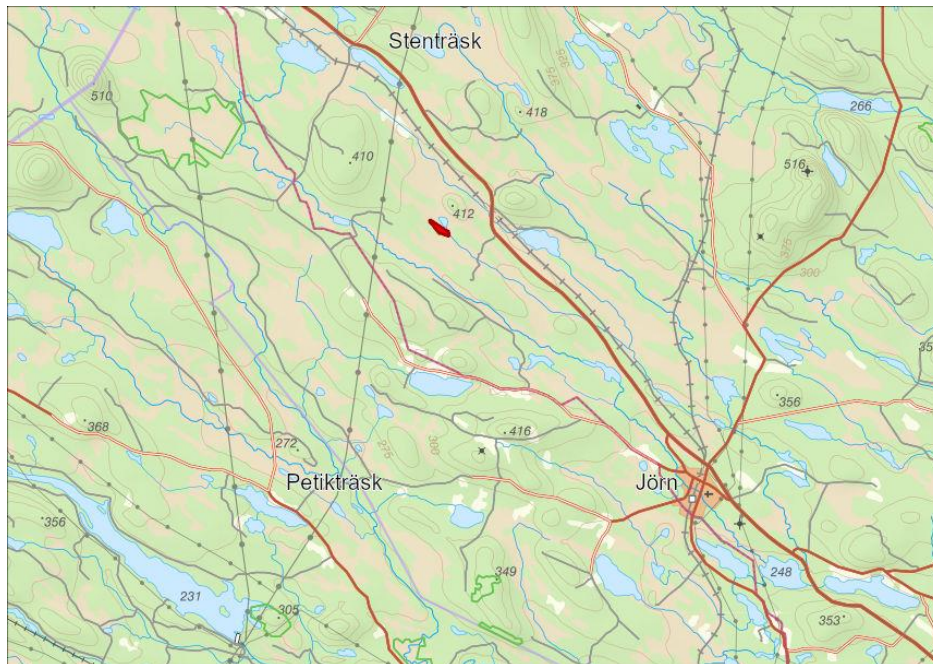
3.2. Naturtyper

Naturreservatets naturtyper anges i tabellen nedanför, enligt Natura naturtypskartan (NNK).

Naturtyp enligt NNK	Naturtypskod	Areal (ha)
Taiga	9010	8
Aapamyrtjärnheden	7310	2
Icke natura-naturtyp	9900	3

3.3. Beskrivning av naturreservatet

Nymyrtjärnhedens naturreservat ligger nordväst i Skellefteå kommun, ca 12 km nordväst om Jörn. Naturreservatet består av en långsträckt myrholme med gammal tallskog, och omgivande myrmark.

Naturreseptat Nymyrtjärnheden (rödmarkerat) ligger cirka 12 km NV om Jörn. På kartan syns också några närliggande naturreseptat (grön markering).

Geologi

Berggrunden i området är granit.

Skog

Skogen i naturreseptatet består av en luckig och välskiktad äldre tallskog som är starkt naturskogspräglad. Markvegetationen är av torr – frisk ristyp med mossa i bottenkiktet och inslag av en del renlavar i öppnare ytor. Centralt på myrholmen finns en fuktsvacka med mer tätvuxen och klenstammig skvatramtallskog. Huvudgenerationen träd är ca 120 – 150 år och sannolikt uppkomna efter senaste branden i området. De är överlag klenvuxna och växer gruppställt och bitvis tätt. Utöver dessa förekommer allmänt en äldre generation av ofta grova 250 – 350 åriga tallar och en ytterligare äldre generation med träd på mellan 400 – 500 år förekommer sparsamt. Flera av överståndarna har spår efter tidigare bränder. I hela området finns spridda inslag av gran och björk, där den senare ofta är bukettformig och avdöende. Graninslaget är som störst en bit in på åsen mot rågången i norr. Enstaka granar i fuktlägen är uppemot 200 år gamla, men flertalet är betydligt yngre. Det förekommer allmänt med död ved i området. En omfattande stormfällning har skett för mellan 5-10 år sedan vilket skapat en hel del färsk död ved. I samma veva blåste även flera av de riktigt gamla torrtallarna som förut stod i beståndet omkull. Äldre lågor förekommer däremot mycket sparsamt. Gamla och ofta mycket grova dimensionsavverkningsstubbar av tall som avverkats för över hundra år sedan finns spridda i hela området.

Våtmarker

Våtmarkerna i området består av fattiga kärr, stora delar är glest trädbevuxna med tallar. Det förekommer en hel del döda torrtallar på myrarna och även den del knotiga gammeltallar. Trots detta syns omfattande spår av stubbar från äldre avverkning av träd på myrarna. Troligen rör det sig om avverkning av torrträd för ved.

Våtmarkerna är till synes opåverkade av dikning.

Arter

Exempel på naturvårdsintressanta arter har påträffats i området (hotkategori enligt Artdatabankens Rödlista 2020¹ inom parentes där NT = nära hotad och VU = sårbar) är garnlav (NT), nästlav, blanksvart spiklav (NT), dvärgbägarlav (NT), vedskivlav (NT), granticka (NT), tallticka (NT), robust tickgnagare, reliktböck (NT), vanlig flatbagge, tornseglare (NT), sångsvan, spillkråka (NT), videsparv (NT), trana, tretåig hackspett (NT), talltita (NT), silvertärna, tjäder, grönbena, rödvingetrast (NT), björktrast (NT).

Renskötsel

Naturreseptatet ligger inom Mausjaure sameby samebys höst- och vinterbetesland. Mausjaure sameby är en skogssameby. Inga riksintressen för rennäringen enligt 3 kap. 5 § miljöbalken eller strategiska platser och betesområden enligt Sametingets kartor² berörs.

Hela reservatet har långt tillbaka varit instängslat och trästolparna för stängslet står fortfarande till stor del kvar längs reservatsgränsen. Troligen rör det sig om rester från något tidigt forskningsförsök kopplat till ren- och/eller viltbete i området.

Friluftsliv

Nymyrtjärnheden nås från väg 95, där man kan parkera i fickor längs vägen och sedan vandra ca 1,5 km till naturreseptatet. Reservatet saknar besöksanordningar. Naturreseptatet kan besökas året runt för vandring, fågelskådning, svamp- och bärplockning eller en skidtur på myrarna i vårsolen.

4. Skötselområden för naturvärden

Reservatet är indelat i 2 skötselområden med utgångspunkt från de övergripande naturtyperna i naturreseptatet samt de åtgärder som ska

---

¹ SLU Artdatabanken. 2020. *Rödlistade arter i Sverige 2020*.

² Sametinget. IRENMARK. Rennäringens markanvändningsdata. www.sametinget.se.

genomföras inom respektive skötselområde (bilaga 1). För varje skötselområde redovisas bevarandemål och skötselåtgärder.

För samtliga skötselområden gäller bevarandemålet att främmande arter som utgör ett hot mot den biologiska mångfalden inte ska förekomma. Det innebär att främmande arter ska kunna tas bort om behov uppstår.

4.1. Skötselområde 1: Brandpräglad barrskog (9,5 ha)

Skötselområdet utgörs i huvudsak av naturskogspräglad tallskog med spridda inslag av gran och björk. Spår av brand förekommer i hela området.

Bevarandemål

- Skötselområdet består av brandpräglad talldominerad barrskog (9,5 ha).
- Skötselområdet ska huvudsakligen präglas av naturliga processer såsom brand, trädens åldrande och döende, stormfällningar, insekters och svampars nedbrytning av ved samt nyetablering av träd i skogen. Normalt ska beståndet hysa betydande mängder död ved.
- Skogens struktur och sammansättning ska vara påverkad av brand eller motsvarande störning. I perioder efter en störning kan områden vara öppna och luckiga med nya spirande trädgenerationer. I senare stadier kan skogen vara mer sluten. Vissa mindre delar av skogen är naturligt fuktiga eller blöta och kommer därför att brinna väldigt ytligt eller inte alls, vilket är en del av dynamiken i ett brandpräglat landskap.
- Typiska arter för naturtyperna ska förekomma.

Skötselåtgärder

Bränning

Skötseln ska vara naturvårdsbränning där det är tekniskt möjligt.

Skötselområdet kan delas upp och brännas i mindre delar om det bedöms lämpligt. Exakt avgränsning för de enskilda naturvårdsbränningarna tas fram i samband med den brandplan som görs inför varje enskild bränning.

Brandefterliknande åtgärder

Om bränning inte är möjlig att genomföra ska olika brandefterliknande åtgärder kunna tillämpas, t ex ringbarkning, luckhuggning eller markstörning.

Stängsling

Om den förnygring som kommer efter en bränning bedöms ha dåliga förutsättningar att utvecklas på grund av intensivt bete ska möjligheten att bygga hägn övervägas och kunna utnyttjas.

4.2. Skötselområde 2: Våtmarker med fri utveckling (3,5 ha)

Skötselområdet omfattar reservatets våtmarker, och består av fattiga kärr, stora delar är glest trädbevuxna med tallar. Våtmarkerna är till synes opåverkade av dikning.

Våtmarkerna har klassats i länets våtmarksinventering med klass 3, högt naturvärde.

Bevarandemål

- Skötselområdet ska ha en i huvudsak intakt, naturlig hydrologi och hydrokemi. Diken som har en påtagligt avvattande effekt på områdets naturtyper bör ej förekomma inom skötselområdet.
- Skötselområdet ska präglas av naturliga ekologiska och hydrologiska processer, såsom nederbörd, grundvattenflöden och översvämningar. Dessa processer ska fortgå opåverkat av mänskliga ingrepp. Grundvattenytan ska variera naturligt och vara hög under större delen av året. Det ska inte tillkomma några avvattande eller tillrinnande diken.
- De trädbevuxna våtmarkerna ska hysa träd i olika åldrar och dimensioner och en betydande andel ska utgöras av stående döda träd.
- Typiska arter för naturtyperna ska förekomma.
- Arealen våtmarker ska inte minska.

Skötselåtgärder

Skötselområdet ska få utvecklas fritt genom intern dynamik.

5. Skötsel för friluftslivet

5.1. Friluftslivets förutsättningar

Naturreseptet kan besökas utifrån sina naturgivna förutsättningar för egna strövtåg och naturstudier.

Mål för friluftslivet

- Det övergripande målet för friluftslivet är att reservatet ska vara tillgängligt för naturupplevelser, rekreation och naturstudier utifrån sina befintliga förutsättningar.
- Det ska vara möjligt att på olika sätt få information om naturreservatets upplevelsevärden inför och under besök i området. Informationen ska också bidra till att reservatets syfte att bevara naturtyper och arter uppnås.

Åtgärder för friluftslivet

I reservatet finns en informationstavla om naturreservatet, placeringen av denna finns markerad på kartan i bilaga 1.

Informationen om Nymyrtjärnhedens naturreservat ska underlätta för besökare att uppleva området, förhöja upplevelsen av besöket samt informera om gällande regler. Informationsskyltar ska vara utformade i enlighet med Naturvårdsverkets anvisningar. Det ska på skyltar finnas en karta över reservatet, en lägesbeskrivning av skyltens plats i förhållande till reservatet samt en kort beskrivning av naturmiljöerna och föreskrifterna för allmänheten. Information om Nymyrtjärnhedens naturreservat på länsstyrelsens webb, via appar och andra tekniska lösningar publiceras utifrån tillgängliga resurser och prioriteringar tillsammans med information om andra naturreservat i länet.

6. Nyttjanderätter

Jakt och fiske får bedrivas av jakt- och fiskerättsinnehavare enligt gällande lagstiftning och i enlighet med gällande reservatsföreskrifter.

Renskötsel får bedrivas i naturreservatet enligt gällande lagstiftning.

7. Samråd med rennäring

Samråd mellan Länsstyrelsen och berörd sameby ska genomföras inför kommande skötselåtgärder i Nymyrtjärnhedens naturreservat som kan medföra påverkan på förutsättningarna för renskötseln. Båda parter ska kunna ta initiativ till samråd.

8. Utmärkning av gränser

Reservatet ska hållas väl utmärkt enligt svensk standard och Naturvårdsverkets anvisningar. Gränserna bör ses över vart 10:e år och målas om vid behov.

9. Sammanställning av skötselåtgärder

Sammanställning av skötselåtgärder. Siffran anger prioritetsordning om genomförandet av skötselåtgärderna begränsas av tillgängliga resurser, där 1 är högsta prioritet och 3 lägsta.

Skötselåtgärd	Var	Prioritet
Naturvårdsbränning	Skötselområde 1	1
Brandefterliknande åtgärder	Skötselområde 1	2
Underhåll av gränsmarkering	Se bilaga 1 i beslutet och kap. 8	Vid behov

10. Uppföljning och tillsyn

Tillsynen av naturreservatet utförs av naturvårdsförvaltaren i enlighet med Naturvårdsverkets riktlinjer. Tillsynen innefattar besiktning av att reservatets föreskrifter efterlevs.

Dessutom ska naturvårdsförvaltaren följa upp utmärkningar och skyltar inom reservatet samt naturtyper och arter. Naturvårdsförvaltaren kan utse annan part att genomföra uppföljningen. Brister och fel ska dokumenteras och åtgärdas.

Tillsynen och uppföljningen av reservatet kommer tillsammans att utgöra ett underlag för en eventuell revidering av skötselplanen.

10.1. Uppföljning av skötselåtgärder

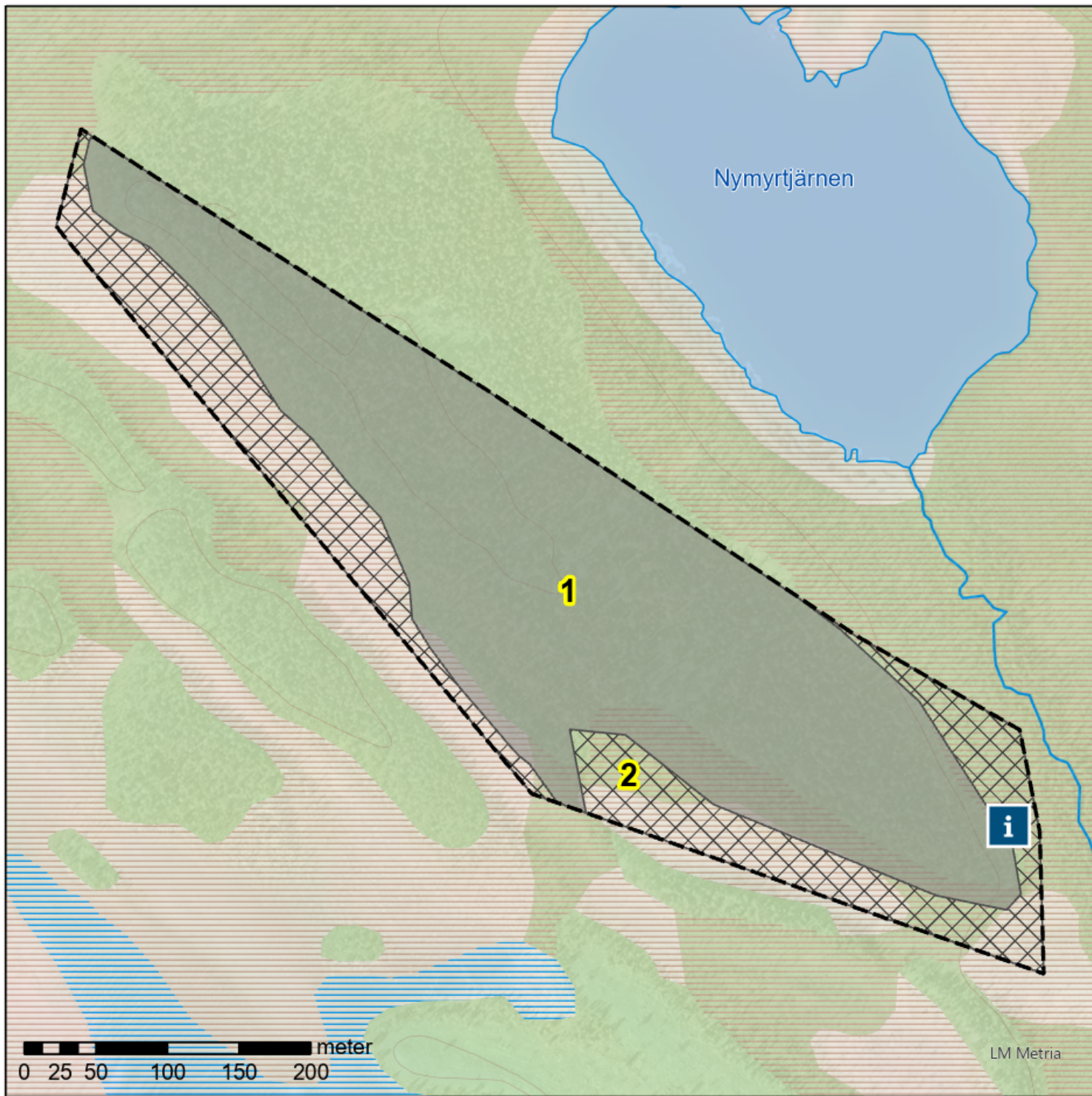
I samband med att skötselåtgärder utförs ska utgångsläget innan åtgärden, tidpunkt för åtgärd, åtgärdens omfattning och utförande samt uppnått resultat dokumenteras för att möjliggöra en långsiktig uppföljning.

10.2. Uppföljning av bevarandemål

Naturreservatets bevarandemål ska följas upp enligt fastställda metoder för uppföljning av skyddad natur. Uppföljningen kommer att ske utifrån reservatets skötselområden (bilaga 1) och enligt indelningen i naturtyper för basinventering av skyddad natur.

Bilagor

1. Karta över skötselområden och informationstavla

Bakgrundskartor © Lantmäteriet

Skötselområden

- 1. Naturvårdsbränning eller brandeferliknande åtgärder
- 2. Fri utveckling våtmark

Anläggningar som förvaltas av Länsstyrelsen

- Information

Du kan överklaga beslutet hos regeringen

Om du inte är nöjd med Länsstyrelsens beslut, kan du skriftligen överklaga beslutet hos regeringen.

Hur överklagar jag beslutet?

Länsstyrelsen måste pröva att överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare tillsammans med handlingarna i ärendet. Därför ska du lämna eller skicka din skriftliga överklagan till Länsstyrelsen Västerbotten antingen via e-post; vasterbotten@lansstyrelsen.se, eller med post; Länsstyrelsen Västerbotten, 901 86 Umeå.

Tiden för överklagande

Ditt överklagande måste ha kommit in till Länsstyrelsen **inom tre veckor** från den dag du fick del av beslutet. Du anses ha fått del av beslutet den dag det kungörs i ortstidning. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ditt överklagande kan du be att få ytterligare tid till att utveckla dina synpunkter och skälen till att du överklagar. Sedan är det regeringen som beslutar om tiden kan förlängas.

Parter som företräder det allmänna ska ha kommit in med sitt överklagande **inom tre veckor** från den dag då beslutet meddelades.

Ditt överklagande ska innehålla

- Vilket beslut som du överklagar, beslutets datum och diarienummer.
- Hur du vill att beslutet ska ändras.
- Varför du anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt.

Om du har handlingar som du anser stödjer din överklagan så bör du bifoga kopior på dessa. Kontakta Länsstyrelsen i förväg om du behöver bifoga filer som är större än 15 MB via e-post.

Ombud

Om du anlitar ett ombud som sköter överklagandet åt dig ska ombudet underteckna skrivelsen, bifoga en fullmakt i original från dig samt uppge sitt eget namn, adress och telefonnummer.

Behöver du veta mer?

Har du ytterligare frågor kan du kontakta Länsstyrelsen via e-post, eller via växeltelefonnummer. Ange diarienummer.